KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 20 (4) IZDAN 16. novembra 1922

PATENTNI SPIS BR. 636.

Društvo južnih železnica, Beč.

Naprava za natezanje dvostrukih žičanih pruga.

Prijava od 25. marta 1921. Važi od 1. februara 1922.

Pravo prvenstva od 5. februara 1917. (Austrija.)

Ovaj pronalazak odnosi se na napravu za natezanje dvostrukih žičanih pruga, koja radi protivno dosad poznatim napravama za natezanje žice tako, da kad se pokreće (vuće) žičana opruga ne nastanu veći gubitci u trenju nego kod žičanih pruga bez naprave za natezanje. Suština ovog pronalaska sastoji se u tome da se vodiljni točkovi, preko kojih se vodi žičana pruga koja treba da se nategne, pomoću lančanih ili užetnih komada, postavljeni tako, na polugama koje se mogu istovremeno upotrebiti u slučaju potrebe kao poluge za multipliciranja ili kao poluge za reduciranje, da točkovi za vreme pomeranja (vučenja) žičane pruge, ne izvode nikakvo ili da izvode samo vrlo malo okretanje oko svojih sopstvenih osovina.

Na priloženom crtežu prestavljena su šematički dva ovakva izvedena oblika.

Krajevi žičane pruge L L_1 (sl. 1.) koja treba da se zategne, sprovedeni su preko vodiljnih točkova R i R_1 postavljenih na polugama H H_1 onda preko točkova r r_1 koji su namesteni u blizini središta oko koga se okreću poluge, ka utegu G za natezanje. Uteg za natezanje visi prema tome na krajevima žica L i L_1 i daje tim žicama potreban napon. Žice za vezu l i l_1 koje dolaze iz mehanizma za, pomeranje (udešavanje) zahvataju za poluge H i H_1. Promene temperature ispoljavaju se dakle pre svega, promenom dužine dugačkih žica L L_1 pri čemu se uteg G izdiže i spušta i vodiljni točkovi R R_1 i r r_1 okreću se oko svojih osovina.

Ali za vreme pomeranja (vučenja) žičane pruge, pri kome se na primer žica L_1 vuče žicom l, i žica L se popušta žicom l, ljuljaju se poluge H i H_1 samo oko njinih gornjih središta za okretanje, a vodiljni točkovi R R_1 i r r_1 ne izvode pri tome nikakvo ili izvode samo sasvim malo okretanje oko svojih sopstvenih osovina. Čime se gubitci u trenju za vreme pomeranja žičane opruge snizuju na najmanju meru.

Sl. 2. pokazuje neki izveden oblik, koji dejstvuje isto tako kao i izvedn oblik prestavljen na sl. 1. samo je ovde upotrebljena jedna dvokraka poluga umesto dveju jednokrakih poluga.

Zadržavanje utega za natezanje za vreme pomeranja žičane pruge može se izvesti automatski isto tako, kao kod poznatih naprava za natezanje ili razlikom napona, koja nastaje za vreme pomeranja izmedju napona žice za vuću i izmedju napona žice za po-

puštanje, ili se može udesiti odgovarajućim kočničkim elementima, koji su odvedeni od mehanizma za pomeranje. Mogu se poluge H i H_1 ukopčati i direktno sa mehanizmom za pomeranje ili se mogu one same upotrebiti kao poluga za pomeranje.

Patentni zahtev:

Naprava za natezanje dvostrukih žićanih pruga, naznačena time, da uteg za natezanje visi o žici žičane pruge, koja treba da se nategne i da točkovi koji vode žicu ka utegu za natezanje namešteni su tako, da se nalazi po jedan točak na krajevima koji se klate, i po jedan točak u blizini središta oko koga se okreće jedna dvokraka poluga ili, u blizini središta oko kojih se okreću dve jednokrake poluge, koje poluge treba da se prevale kad treba da se pomera žičana pruga, i radi takvog ustrojenja točkova, ne izvode ovi točkovi nikakvo, ili izvode samo malo okretanje oko svoje sopstvene osovine, za vreme kad se pomera žicana pruga.

Ad patent broj 636.